Ar pascha wisuschehliga augsta Keisara wehleschanu.

Makſa ar peeſuhtiſchanu par paſti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 rbl. 75 kap.
beſ Peelikuma: par gadu 2 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu 1 „ 40 „
beſ Peelikuma: par ½ gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 90 „
beſ Peelikuma: par ¼ gadu — „ 70 „

Makſa beſ peeſuhtiſchanas Rigâ:
Ar Peelikumu: par gadu 1 rbl. 75 kap.
beſ Peelikuma: par gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu — „ 90 „
beſ Peelikuma: par ½ gadu — „ 55 „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 50 „
beſ Peelikuma: par ¼ gadu — „ 30 „

Mahjas Weesis.

Mahjas Weesis teek ſpots ſeſtdeenâm no plkſt. 8 ſahkot.

Makſa par ſludinaſchanu: par weenas flejas ſmalku rakſtu (Petit)-rindu, jeb to weetu, ko tahda rinda eenem, makſa 8 kap.

Redakzija un ekſpedizija Rigâ, Ernſt Plates grahmatu- un bilſchu-drukatawâ un burtu-leetuwê pee Petera baſnizas.

38. gada-gahjums. — Mahjas Weesis iſnahk weenreiſ pa nedeku.

№ 39. Seſtdeen, 25. ſeptembrî. 1893.

Mahjas Weesi ar Peelikumu war paſtellet un **ſludinajumus** nodot **Rigâ, manâ drukatawâ un Latweeſchu grahmatu pahrdotawâ pee Petera baſnizas.** Beſ tam wehl **Peterburgas ahrpilſehtâ:** Puhziſchu Gebert lga grahm. pahrd., Terbatas un Stabu eelu ſtuhri un Jagodkin lga pahrd., pee leelâ pumpja; **Jelgawas ahrpilſehtâ:** Altberg lga grahm. pahrd., Akmenu eelâ Nr. 11; **Ahgelskalnâ:** Loſsberg lga pahrd., Tirgus eelâ un pee A. Reekſtiņ lga, Slokas eelâ Nr. 41; **Ilgezeemâ:** Modin loſes pahrdotawâ; uſ **Katrinas dambja:** K. Upit matrial-pretſchu pahrd., Peterſalas eelâ Nr. 3; **Sarkandaugawâ:** J. Ikman lga material-pretſchu pahrd., Twaiku eelâ Nr. 70, J. Ikman lga material-pretſchu pahrd., Twaiku eelâ Nr. 47, pee Waldſchleſchena bruhſcha, A. Kaminzius lga dſehreenu pahrd., Tiltu eelâ Nr. 2 un K. Upit lga material-pretſchu pahrd. Dunteesmuiſchas eelâ Nr. 36; tad wehl zitâs pilſehtâs, kâ: **Jehſis:** B. Peterſon lga pahrdotawâ; **Walkâ:** M. Rudolff un Paulin lgu grahm. pahrdotawâs; **Walmeerâ:** E. G. Trey un dehla lgu grahm. pahrd.; **Rujenê:** J. Allſne lga grahm. pahrd.; **Jelgawâ:** Beſthorn lga grahm. pahrd., Pils eelâ; H. Allunan un Jaeger lgu grahm. pahrdotawâs; **Bauſkâ:** H. Allunan lga grahm. pahrd.; **Kuldigâ:** Beſthorn lga grahm. pahrd.; **Talſôs:** H. Tow lga grahm. pahrd. un bibliotekâ un J. Hirſchmann lga grahm. pahrd. Tad wehl „Mahjas Weeſi" war apſtellet pee ſaweem zeen. draudſes mahzitajeem, ſkolotajeem un pagaſta ſkrihwereem, kurus mihli luhdſu, tahdas apſtelleſchanas laipni peenemt.

Par ſinu.

Tâ ka ar 40. numuru eeſahkas gada pehdigais zeturkſnis, tad laipni luhdſam „Mahjas Weeſi" lihdſ ar „Peelikumu" paſtellet pee laika, lai nenokawetos peeſuhtiſchana.

„Mahjas Weeſis" par gada pehdejo zeturkſni makſâ:

Rigâ ſanemot:	Peeſuhtot pa paſtu:
Ar Peelikumu: **50** kap.	Ar Peelikumu: **90** kap.
Beſ Peelikuma: **30** kap.	Beſ Peelikuma: **70** kap.

Naudas wehſtules adreſejamas: Въ Экспедицію газеты „Маякъ Вѣсисъ" г. Рига, въ типогр. Эриста Платеса.

„Mahjas Weeſa" ekſpedizija.

Saturs: Kreewu-Wahzu muitas karſch. — Latweeſchu mitologija. (Beigas.) — No eekſchſemes: a) Waldibas leetas. b) Original-ſinojumi. c) Baltijas notikumi. d) No zitâm Kreewijas puſem. — No Rigas. — Teeſu leetu nodala: Jautajeni un atbildes. — Grahmatu galds. — Kugneeziba. — Iſ muhſu weeſigâs ſadſihwes. — Walejâs wehſtules. — Deewkalpojumi. — Tirgu ſinas. — Naudas papiru zenas. — Berlines birſcha. — No ahrſemem. — Telegramas. — Daſchadi rakſti: Latweeſchu nometnes Uſas gubernâ. (Beigas.)
Peelikumâ: Warneru Annas ſirds. (Turpinajums.) — B. jaunkundſe. (Beigas.) — Saimneezibas padomi: Balto galwinu lahpoſtu ſupa. Olu kuhkas. — Domu graudi. — Dſejolš. — Ed. Weidenbauma dſejolš. — Mihklas.

Kreewu-Wahzu muitas karſch.

Laiwju laikraſtiôs par ſcho tematu deeſgan maſ rakſtits, lai gan tas preekſch wiſa muhſu ſemkopibas attihſtibas gahjeena no wiſleelakâ ſwara. Zaur muitas karu palizis gandriſ ne-eeſpehjami iſweſt iſ Kreewijas rudſus, kurus pirk waj weenigi Wahzija — ari leela daka no muhſu auſam un meeſcheem tika turpu iſweſta. Wahzijai no ſawas puſes jazeeſch ſaudejumi zaur to, ka winas dſelſis un daſchnedaſchadâs maſchinas newar tikt eeweſtas Kreewijâ, muitas augſtuma dehł — maſakâ mehrâ zeeſch ari Wahzu galanteriju un manufakturu prezes, beſ kuru peeweſchanas kahdu laiku gluſchi labi iſtiks muhſu tirgotaji, tâ ka teem tahdu leetu krahjumi deeſgan leeli un beſ tam galanteriju leetas teek pa leelakai daļai eeweſtas iſ Franzijas. Muitas karſch Kreewijai, kura no Wahzijas pagèr, lai ta Kreewijas labibu muitas ſinâ mehrotu tikai ar tahdu paſchu mehraukłu, kâ zitu walſtiju, peem. Auſtro-Ungarijas labibu — ir tâ ſakot no Wahzijas uſſpeeſts pret winas gribu — un mums ir ſchai zihninâ, zik tahlu muhſu gods to pagèr, jaiſturas ſtingri, pat ja mums zaur to buhtu janes daſchi upuri. — Ka muitas karſch neatneſis neweenai walſtei labumu, bet gan abâm ſliktumu, to weenbalſigi atſinuſchas wiſas eewehrojamakâs Kreewu awiſes. — Ja Kreewija pawiſam kehruſees pee muitu paaugſtinaſchanas uſ Wahzu prezem, tad tas notika weenigi tadêł, lai Wahzu pahrmehrigos praſijumus pee tirdſneezibas lihguma ſarunam waretu paſeminat un ari Wahzeem likt ſajuſt, no zik wiſai leela ſwara teem tirdſneeziba ar Kreewiju. Tagadejo muitas karu ari daudſi tura tikai par pagaidu laikmetu, kurſch warbût beigſees ar tirdſneezibas ſaligumu. Sarunas dehł tirdſneezibas lihguma noſlehgſchanas jau Berlinê uſſahktas.

„No minetâm ſarunam, tâ rakſta „Deen. Lapa" (pehz „Weſtn. Fin."), atkarafees pa labai daļai ari muhſu ſemkopju ſtahwoklis. Wiſi agrakee apſtakli bija tâ eegroſiti, ka muhſu ſemkopji iſweda katru gadu it ihpaſchi daudſ labibas uſ Wahziju un ſanehma no tureenes atkal wajadſigos fabriku raſchojumus. Zaur muitas karu nu ſchi ſatikſme gandriſ galigi pahrtraukta. Lihdſ ſchim gan wehl weenâ ir otrâ puſê nogaida. Abâs puſês ir pahrleezinati, ka tagadejs ſtahwoklis nepaſtahwês ilgi, ka ta weetu drihſi eenems maſakais kaut kahds tirdſneezibas lihgums. Tadêł ari muitas kara ſekas wehl naw juhtamas wiſâ winu bahrdſibâ. Tikai tad, ja tagadejâs ſarunas neweſtu ne pee kahda mehrka, tiklab weenâ, kâ otrâ puſê dabutu manit, ko noſihmê muitas karſch tahdu warenu kaiminu ſtarpâ.

Muhſu waldibas delegati, pehz ſinantſchu wehſtneſcha paſinojuma, dewâs uſ konferenzi pahrleezibâ, ka meers mums loti wajadſigs. Tahdâs paſchâs domâs laikam ari Wahzu waldiba, jo paſcha konferenzes atilahſchana dod leezibu, ka abas puſes juht tagadejo nenormalo ſtahwokli un wehlas to jo drihſaki nobeigt. Muhſu waldibas delegati, pehz ſchi paſcha ſinantſchu wehſtneſcha ſinojuma, iſſazis uſ konferenzi tikai weenu wehleſchanos — ka muhſu iſwedumus uſ Wahziju liktu ſem weenadeem noſazijumeem ar zitu walſtju iſwedumu, it ihpaſchi ar to walſtju, kuras ar mums konkurê. Un pat ſcheit wehl waldiba nodomajuſe peekahptees: eewehrojot ka pret muhſu lopeem iſturas ſchaubigi, bihdamees, ka zaur teem ne-eewedot lopu ſehrgas, kas gan nemaſ naw peerahdits, ta nepaſtahwês, ka ſchim iſwedumam kluhtu peeſchkirti lihdſigi atweeglinajumi, kahdus Wahzija atwehlejuſe zitâm walſtim.

Beſ tam wehl muhſu waldiba ar meeru paſeminat daſchas muitas, kuras it ſewiſchki attura Wahzu fabrikas raſchojumus no muhſu tirgeem, lai gan ſchai ſinâ preekſch muitu kara ſahkſchanas pret Wahziju neiſleetoja nemaſ zitadas muitas, kâ pret zitâm walſtim. Ari pate muita nemaſ ne-eſot wehl tahda, ka it nemaſ nebuhtu eeſpehjams Kreewijâ eeweſt ahrſemes prezes, jo katru gadu, neluhkojotees uſ augſto muitu, eewedot par 270 milj. rubleem tahdas prezes, kuras tepat war un pa daļai ari teek raſchotas. Tatſchu neluhkojotees uſ wiſu to, kâ jau minets, muhſu waldiba gatawa wehl ſewiſchki eewehrot Wahzijas praſijumus, ja tikai pehdejâ pret muhſu labibu neiſturas zitadi, kâ pret zitu ſemju labibu.

Zerams, ka ar tikpat labeem apnehmumeem un karſtâm wehleſchanam, jo drihſi nobeigt tagadejo nenormalo ſtahwokli, ſtahſees pee ſarunam ari no Wahzu puſes. Gan ture enes leelgruntneekeem naw pa prahtam labibas muitas paſeminaſchana; tee pat wehlas, ka pat pret zitâm walſtim tiktu eewedumu muita uſ labibu pa-augſtinata, bet winu intereſes naw wiſas tautas intereſes un winu ſwars arweenu wairak ſuhd. Tautas leelakâ daļa praſa lehtu maiſi un ſchi dibinatâ praſiba waldibai buhs jaeewehro, ja ta negrib, ka nemeera elementi arweenu wairak wairojas. Tamdêł droſchi zerams, ka ari no Wahzu puſes ſarunam un tamlidſ ari tirdſneezibas lihguma noſlehgſchanai neliks nekahdus ſchkehrſtus zelâ un ka tamdêł mehs wehl ſchogad peedſihwoſim ar Wahziju tirdſneezibas lihgumu, zaur kuru pahrtrauktâ ſatikſme tiks atkal nokahrtota.

Un tagadejeem apſtakleem waldot mums wajadſigs tirdſneezibas lihgums. Wiſus pehdejos 30—40 gadus wiſs ir darits, lai pawairotu labibas iſweſchanu, kadêł ari naw eeſpehjams, lai galigi neſatrizinatu labibu raſchotajas ſaimneezibas, ſcho iſwedumu uſ reiſi apturet. Un ka muhſu labibas iſwedums peenem ar katru gadu plaſchaku apmehru, par to atrodam ofizialas ſinas ſenatora Plewes ſinojumâ par ſemkopibas raſchojumu zenu kriſchanu, kurâ ſaſtopami ſkaitli par muhſu iſwedumu no 1852.—1886. gadam. Iſ teem redſams, ka 35 gadu laikâ muhſu wideji iſwedumi pawairojâs no 78,3 uſ 489,9 milj. puhreem, t. i. wairak nekâ ſeſchas reiſes; pee tam 50 gadu beigas iſwedums neſneedſâs pahri par 4½ proz. no wideja raſchojuma, kurpretim pagahjuſchôs deſmit gadôs tas iſtaiſija 17%, jeb ziteem wahrdeem, mehs iſwedam uſ ahrſemem ⅙ daļu no wiſas eewahktâs labibas.

Bet, kâ jau minets, naw uſ reiſi eeſpehjams pahrgroſit gadeem nokahrtojuſchos apſtaklus. Semkopjeem wajaga naudas, kadêł teem labiba japahrdod, weenalga waj ta dahrga jeb lehta. Pats par ſewi protams, ka tahdi apſtahkli naw normali un ka ar wiſeem ſpehkeem jazenſchas eerihkot, ka mums uſ ahrſemem buhtu ja-iſwed maſak labibas, ka pehdejâ tiktu tepat patehreta, zaur ko paſchi buhtum labak paehduſchi un ſeme netiktu noplizinata."

Tirdſneezibas ſalihgums ar Wahziju no weenas puſes mums apgahdatu lehtakas maſchinas, ſleedes, — weizinatu pee mums ſemkopibu (kas muhſu walſts labklahjibas pamats) un dſelſszeltus, kas ari ſemkopju raſchojumu iſwadaſchanai lehtuma ſinâ no leelu leelâ ſwara, — otrkârt lihgums apdroſchinatu muhſu ſemkopjeem labakas zenas par winu raſchojumeem, kuras mums wiſai wajadſigas. Tadêł zereſim, ka muhſu Augſtai Waldibai iſdoſees noſlêgt tirdſneezibas lihgumu ar Wahziju un tahdejadi panâkt meeru. Bet ja tas neiſdotos, ja wiſi puhlini, panâkt meeru, iſgaiſtu, tad likſim Wahzijai ſajuſt, ko tas ihſti noſihmê, ar Kreewiju weſt muitas karu.

Latweeſchu mitologija.

No P. Šmidta stud. phil. orient.

IV.

Tagad pahreeſim uſ muhſu liktena deewibam, kâ winas no Lautenbacha lga eedalitas. Pamatigaku kritiku wareſim dod tik tad, kad ſinibu komiſijas ſapulzê laſitais rakſts par mineto preekſchmetu buhs drukâ iſnahzis. Wiſpirms ſchai leetâ mums loti kriht azis, ka muhſu liktena deewes par daudſ peelihdſinatas Greeku parzem. Dehkla eſot, tapat kâ Klotho, dſihwibas eeſahzeja, Laime (Lacheſis) winu wedot tahlaku un pehdigi kahrta (Atropos) winu nobeidſot. Neweena teika, ne tautas dſeeſma tahdas eedaliſchanas nepaſiſt. Ja Dehkla ir zehluſees no „dehł" un „Laime" no „lemt", tad ar to wehl nemaſ naw ſazits, ka Dehkla ir dſihwibas ſahzeja un Laime turpinataja. Warbût ari gluſchi otradi. Starpibu ſtarp Dehklu un Laimi ir loti gruhti noteikt. Brihwſemneeks domâ, ka Dehkla laikam wairak ſliktu muhſchu peeſchkirot. Scho peeſihmi winſch rakſta pee 454. dſeeſmas, kura ſkan:

„Dehkla wija pinekliti
Kalninâ ſehdedama,
Peepin labu mahtes meitu
Pee netikla tehwa dehla."

Bet ſchi ari ir weenigâ dſeeſma, kur Dehkla ſliktu wehlejuſi. Pawiſam otradi ſkan zita dſeeſma:

„Sauz Dehklina, met ar roku
Kalninâje ſtahwedama;
Redſej' mani eewedamu
Sehrdeſtina ſehtinâ."

(E. Woltera, Матеріалы ꝛc. lap. 131.) Wiſs tas pats teek par Laimi ſazits, p. p.

„Pati Laima — laba ſeewa,
Pati — leela naidineeze:
Pati — dewa baltas deenas,
Pati — leelas ſchehlabinas."

Kâ tautas dſeeſmâs Dehkla weenadi preekſch Laimes teek ſaukta, tas wehl nemaſ nenoſihmê, ka Dehkla ir tadêł dſihwibas deweja jeb eeſahzeja. Tâ pat ari

Daſchadi rakſti.

Latweeſchu nometnes Uſas gubernâ.

(Beigas.)

Kâ jau aiſrahdits, ſeme, kur ſchejeeneeſchi apmetuſchees, ir wiſzaur lihdſena, kas no Kolmaſtas upites, ap kuru leelakâ daļa, kahdas 16 Latweeſchu gimenes (ſamilijas) apmetuſchâs, pamaſam paaugſtinajas, tad wehl kahda otra upite, Bijanda, tek zaur Latweeſchu nometni. Pee abâm upitem ir Latweeſcheem brangas plawas. Meſchs ir milſigs un par lauku eeſtrahdajot pagèr daudſ puhlinu un ſweedru. Ja par naudu grib likt nozirſt, tad katrâ weetâ ar 30 rbł. par deſetinu wiſ zauri netiks, ir gan ari weetas, kur maſak makſâs, bet zaurmehrâ tomèr tik daudſ jarehkina. Tâ tad meſcha zirſchana Uſâ apmehram tikpat dahrga kâ Braſilijâ. Ja nu atnahzejam truhkſt naudas ko meſchu nozirſt — tad weegli ſaprotams, zik gruhti ir meſchâ eedſihwotees, jo ko palidſ, kad ari jaunajâ ſemê labi paaug, kad naw tihruma, kur ko eeſêt? Ko tu zilwezin dariſi, ko eeſahkſi beſ naudas meſchâ nogahjis? Wajaga iſtabas, wajaga ſcha, wajaga ta, wajaga par wiſâm leetam tihrumu un kamèr tos eetaiſa, paeet laiks. To deretu gan druſku wairak eewehrot teem, kas atſtâj dſimteni un dodas tahlâ ſweſchumâ! Pirmee eenahzeji gan jau eetihrijuſchi aſtonu gadu laikâ kahdas 5—8 deſetinas aramas ſemes un plawu — wehlakee ſinams eeſtrahdajuſchi maſak. Pehdejôs gadôs, kur eeſâkts peemehrotees apſtakleem, ſemes iſſtrahdaſchanas un ſehſchanas ſinâ — teek raſchots rudſu ap 100 pudu no deſetinas, auſu ari tapat ap 100 pudu jeb tapat no rudſeem kâ no auſam ap 10. graudu. Kartupeli, newar teikt, iſdewuſchees jau no paſcha eeſahkuma, winu raſcha ap 500 lihdſ 800 pudu no deſetinas. Proſas raſcha daſchada, no 80—150 pudu no deſetinas; ſchi buhtu zaurmehra raſcha, daſchu gadu gan uſaug wairak, bet daſchu atkal labu teeſu maſak. Lihdſ ar ſemkopibu ari ſchejeeneeſchi ſtipri nodarbojas ar lopkopibu. Wiſpahrigi jaſaka, ka lopkopiba, labu ganibu dehł, deeſgan eenesiga. Sweeſta zena gan pehdejôs gadôs ſtipri krituſe, no 24 uſ 15 kap. par mahrzinu. Paſchi lopi turpreti, kad tos preekſch gałas pahrdod, makſâ tapat kâ agrak. Ehkas ſche Latweeſchi taiſa tahdas pat, kâ Widſemê, kas gluſchi atſchkiras no Kreewu ehkam. Gandriſ wiſi jau ir nepeezeeſchamakâs ehkas, kâ iſtabu, riju, klehti un kuhti, uſzehluſchi, kahdu nu kurais ſpehjis, zits weenkahrſchaku, zits lepnaku. Tikai japeeſihmê, ka ſche eglu un preeſchu balku weetâ (kâ tas Baltijâ paraſts) top leetoti leepas un apſes balki. Blakus ſemkopibai un lopkopibai ſchejeeneeſchi wehl nodarbojas ar maſchu iſſtrahdaſchanu un pehdejâ laikâ ari ar malkas zirſchanu un weſchanu preekſch Sibirijas jaunâ dſelſszeła, kur tai deeſgan augſta zena, 7 rbł. par kubik-aſi, kurpreti agrak no malkas wareja tikai tahdi atſwabinatees, kad to uſ uguns lika. Schejeenas Latweeſchu dſihwê noſkatotees, jadomâ ka wini ar laiku nahks warbût pat pee turibas, lai gan tas wehl tahłu.

Apſkatiſim nu ari druſku ſchejeenas Latweeſchu dſihwi garigâ ſinâ. Pirmôs trihs gadus ſche bija par ſkolotaju Silbera kgs, kurſch tika algots no Weinberga lga, bet tâ ka Latweeſchu neſanahza tik daudſ, kâ Weinbergs bija domajis, un tee paſchi, kas ſanahza, iſklihda uſ malu malam, tad ari Weinbergs ſawu palidſibu atrahwa un tâ ka eenahzejeem atkal nebija weeneem eeſpehjams uſturet ſkolotaju, tad Silbera kgs jau 1887. g. ſazija ſchejeenei ardeewas, dodamees atkal atpakaļ uſ dſimteni. Pehz tam behrnus mahzija J. Oſola kgs, kurſch ſche kahdu laiku uſturejâs, lai papildinatos Kreewu walodâ. Abu ſcho ſkolotaju laikâ bija daudſ maſ zenſibas ari dſeedaſchanâ, kas tagad pilnigi apkluſuſe, lai gan ari tagad te ſpehku un waditaju netruhktu, bet truhkſt tikai tahdu garu, kas uſ to uſjautrinatu un uſmudinatu. No 1890.—91. gadu J. Baumana kgs nehma behrnus par ſeemu mahzibâ, bet no ta laika tee tikai teek pahrklauſiti un teem japeeteek ar to mahzibu, ko no wezakeem war peeſawinatees un kahda ta ir, to gan zeen. laſitaji ſapratis. Schejeenas Latweeſchus reiſ par gadu apzeemo kahds luteranu mahzitajs no Orenburgas, tos peenemdams pee ſwehta wakarina un iſdaridams zitus nepeezeeſchamus baſnizas darbus. Bet par noſchehloſchanu jaſaka, ka tas latwiſki neprasdams wiſu notura Wahzu walodâ, kuru tikai retais ſaprot. (Red. peeſ. Tupmak, kâ mums ſinams, Uſas Latweeſchi Deewa-wahrdus dabûs dſirdet ſkaidrâ Latweeſchu walodâ, jo par Slatouſtas mahzitaju no Maſkawas konſiſtorijas eewehlets un jau no miniſterijas apſtiprinats kahds Latwju tautas dehls, kurſch ari ſazis Deewwahrdus Uſas Latweeſcheem.) Katrâ no ſchejeenas nometnem ir pehrminders, kurſch notura ſinamâ weetâ Deewa wahrdus, wed baſnizas grahmatas u. t. t. Schejeenas Latweeſcheem ir ari ſawa kapſehta, kurâ jau kahdi 10 no muhſu tauteeſcheem atduſas. Kapſehta ir weenu deſetinu leela un dahwata no agrakâ ſemes ihpaſchneeka Weinberga un atrodas uſ deeſgan paaugſta Bijandas upites krafta, no kureenas zehls ſkats, raugotees uſ ſilo Uralu, kurſch druhmi pret debeſim pazelas.

Jebſchu ſchejeenas Latweeſchi gan matrielâ ſinâ eet daudſmaſ uſ preekſchu, tad tomèr morales un garigâ ſinâ tee ſlihd pamaſam atpakaļ. Runats un ſpreeſts teek daudſ, tik darbôs truhkſt weenprahtibas, preekſch gara attihſtibas ko darit. Tahdi ir gruhti paredſams, kad ari ſche gaiſmas ſtari reiſ atſpihdês.

Schimbrihſcham Auſtruma zeemâ atrodas kahdas 29 dſimtas ar kahdâm 180 dwehſelem, nerehkinot ſcha pawaſara eenahzejus, kureem wehl naw ſawa ihpaſchuma. Scho pawaſar wehl klaht peenahza 7 dſimtas ar kahdâm 30 dwehſelem. Eenahzeji pa leelakai daļai Rauneneeſchi, Smilteneeſchi un Dſehrbeneeſchi. Katra ſaimneeka ſemes leelums ir 30—40 deſetinas. Iſnemot daſchus no pirmajeem eenahzejeem, wiſi ſemi ſanehmuſchi uſ 34½ gadu iſmakſu ar bankas peepalidſibu.

Tik neweiklus wahrdus kà: „tik ilg' sita", un „sweegdameese" es tautas dseesmâs ne-esmu atradis. Tà ka jau wisas par Jupi usrakstitàs teikas un tautas dseesmas nepawisam nesaskan ar wispahrigàm domam par Jupi, tad mums ari katrs wahrds jaleek sem bahrgas kritikas. Tagad wehl sazisim wispahrigi kahdus wahrdus par tahm 17 Jupja dseesmam. Peezas no winàm pawisam Jupja nepeemin un oficnas jau mehs esam aisrahdijuschi par netizamàm. Wehl tschetras pahrejàs analisejot mums aisnemtu par daudz telpas. Te warbùt daschs man aisrahdis uz to, ka dseesmas war no wairak pusem eesuhtitas buht. Bet ar to manas domas nemaz naw apgahstas, jo ari Krehmara dseesmas tika no wairak pusem eesuhtitas; turklàt ar' weena pati persona war no wairak pusem rakstus issuhtit. Ka teikas un dseesmas sawà starpà saskan, tas ar' ir gluschi weenkahrschi, jo katrs wiltotajs zentas Jupitera pehznahzeju ar augstako godu usnemt. — Tagad apskatisim, ko Lautenbacha kgs no mineteem awoteem ispehtijis. Tà ka „tautas" dseesmas min Jupi debesis selta krehslâ sehscham, tad winsch domà, ka Jupis buhschot mahkonu personifikazija. Lai runà pats Lautenbacha kgs: „Waj ne-esam reisam paschi, sahlê atguldamees jaukâ wasaras laikâ, . . . tos (t. i. mahkonus) . . . apluhkodami it tahdu paschu stahwu — augumu ar garu bahrsdu, kupleem mateem uz seltita krehsla ꝛc. redsejuschi?" (Pirmâ dseesmâ Jupis teek aprakstits ar garu bahrsdu un kupleem mateem). Bet nu mahkoni ir pee debesim neween loti daschadi, bet ari loti daudz. Kà lai mehs winus saweenojam weenâ Jupî? Tikai pehrkona padebeschi ir kopâ saderigi un tauta winus sauz par osoleem. Klausisimees wehl tahlaku: „Un pehrkona negaisâ, kad sibenis pehz sibena schaujas un aiz pehrkona ruhkschanas un sperschanas wisas malas nodreb un leetus par semi gahschas un pluhst, isskatas pateesi tà, it kà kad seme, Semes-mahte, Jupja lihgawina, tiktu no Pehrkona wisinata, it tapat kà saka, ka siwis uhdenî wisinas." Es nesinu, waj isnemot Lautenbacha kgu, kahds zits ar' wehl tà domàs. Bet Jupis teek tulkots wehl plaschaki. „Kad Jupis miglâ uskàpj debesis, nahk leelâ godâ, te naw ilgi, ka Pehrkonis klaht un nosweesch brahli semê." (Newaram tizet, ka tauta sin,' ka uhdens zaur miglu eet uz augschu un paleek par mahkoneem) „Kur weenam sposchais sibenis, tur otram tik schehlas asaras" (Schehl nelaimigà, „leelà deewina!") „Tà tad Jupis ir sewischki leetu (leetus?) jeb zaur mahkonu plihsumu wirs un apaksch semes nonahzis uhdenu, upju deewinsch." No kahdeem awoteem tas nemts? Waj preekschejee teikumi to pilnigi isskaidro? Bet zik tahlu ziti peerahdijumi nepilnigi, to weetu atkal ispilda Lautenbacha kga hipotese, ka jau ar' pats wahrds Jupis esot zehlees no „upes" un nosihmejot tik daudz kà upju deewinu. Tà tad Jupja pirmà nosihme ir upe, upju deewinsch un tomèr winsch esot mahkonu personifikazija un sehdot debesis uz selta krehsla! Tikai wehlaku winsch esot nogàsts semê (skat. 8. lap. no 8 rindinas no apakschas). — Tà tad palikšim pee ta pascha jupja, kas mums pasihstams parunâs, puhschamds wahrdôs un pestelôs. Tahdâ nosihmê winu ari pasinuschi wezais Stenders, Liborius Depkins un Elvers.

No eekschsemes.

a) Waldibas leetas.

Par marinas wirsteesas presidentu, kà „Wald. Wehstn." sino, eezelts Kronschtates ostas wirskomandants un Kronschtates kara gubernators, admirals Schwartzs, kura weetâ nahkschot wizeadmirals Kasnakows.

Peterburgas ewang. lut. generalkonsistorijà par laizigu peesehdetaju eezelts Senata 2. departamenta sekretars un konsistorijas kontroleera paligs, walstspadomneeks Frischs, kursch ari teek wehl atstàts ta lihdschinigajôs amatôs. (Wald. Wehstn.)

Mas-Salazes krahj- un aisdewu kases statuti no eekschleetu ministra apstiprinati.

Braslawas (Widsemê) sawstarpigà uguns apdr. beedriba apstiprinata.

Skrundas (Kursemê) pahrtikas beedribas statuti, kà „Wald. Wehstn." lasams, no eekschleetu ministra apstiprinati.

b) Original-sinojumi.

No Rujenes. Widsemes gubernâ wehl loti maz tahdu beedribu, uz kuru karoga buhtu rakstits: apkarot schuhpibu, isplatit sahtibu. Waram waj uz pirksteem saskaitit schahdas beedribas: Rigas pilsehtâ 3, Salas pilî — 1, Kusâ — 1 un Dselsawâ — 1. Kadèl gan tik maz? Nu, tas weenkahrschi isskaidrojams: muhsu tautâ wehl ir pahrak daudz aisspreedumu pret sahtibas beedribam; schai sinâ pee tautas apg aismotakeem wihreem wehl walda leelska weenaldsiba, jo ne retais mahk sazit: „Isglihtotam zilwekam jau ir pascham sewi jasawaldas!" Bet kas tad nu lai sawalda tos, kuri wehl naw tik laimigi, ka waretu sewi sauktees par isglihtoteem un atsihtu zik breesmigi kaitigs ir degwihns zilweka organismam, ja pat wisam wina garam. Tadèl mehs Seemeļ-Widsemneeki gan waram preezatees, ka ari muhsu dsimtenes stuhri reis eesàkts kustinat sahtibas jautajeens. Pateiziba par to nahkas Semischa kgam is Rigas, kursch sche pehdejâ laikâ weesojàs un zaur sawàm runam un isstaidrojumeem panahza to, ka wairak schejeeneeschu sadewuschees kopâ, lai nodibinatu „Rujenes Latweeschu sahtibas beedribu", kura sche ari loti wajadsiga, warbùt wajadsigaka kà reti kur zitur, jo sche it ihpaschi swehtdeenâs krogôs sapulzejas daudz jaunu un wezaku zilweku, kuri tad sinams ari leelisti wito. Tadèl zerešim, ka isdosees nodibinat Rujenes apgabalâ sahtibas beedribu, kura, ja ta tikai tiktu kreetni un apsinigi wadita no bespatigeem, apdahwinateem un isglihtoteem wihreem, waretu tikai buht par swehtibu. —is.

No Ramkas. Pehdejâ laikâ mums sewischki daudz jazeesch no sagkeem. Tà nesen atpakal schejeenas K. saimneekam nosaga tumschbruhnu kehwi, 100 rbl. wehrtibâ, bet par laimi garnadsim winu atnehmis kahds peegulneeks S. Tad no 23. uz 24. augustu Kalna Sweku mahjâ isdarita eewehrojama sahdsiba, zaur kuru kahda rokpelne ir palikuse gandrìs waj ar tahm drehbem, kas tai mugurâ. Nosagti: diwi kaschoki (ar drehbi), trihs gultas deki, 14 olektes tumschas wadmalas, 16 olektes dweeku, wairak lakati, kurpes, pastalas un daudz daschadu nahtnu drehbu. Sagli nehmuschi wisu, kas tikai nahzis preekschâ, netaupijuschi pat ne ½ mahrz. tabakas un tikpat daudz zukura, kà ari pahra kastischu sehrkozinu (schpizku), no kuràm weena klehtî tikuse leetota, diwus gabalinus seepu u. t. t. Sahdsiba isdarita, kà domajams, skaudibas waj atreebibas dehl, jo otrai meitai un puischam nekas nebijis nemts, kurpreti min. rokpelnes skapis breesmigi saplosits. Klehts gluschi godigi atslehgta. Rokpelnes mahte, kà dsird, tà satrizinata, ka palikuse wahjprahtiga. Sagli wehl lihdz schim naw atrasti. — Wairak laikrakstiôs bija lasams par Ramkas semneeku, nelaiki P. Bahlinu. Tas nebija wis Bahlinsch, bet Bulwits, Jaun-Kalwu saimneeks. Nelaimigais panehmis no bodneeka D. linus un sweestu (un bes tam wehl no Ramkas barona 7 lampas) ko nowest uz Rigu. Nobrauzis werstes trihs aiz B. kroga, Bulwits, kà sinams, tika nosists, eewilkts meschâ, sagraisits un apkrauts ar suhnam un schagareem. Noseegums tika isdarits 5. aug., plkst. 7 wak., un lihkis atrasts 8. aug., kad tas jau stipri bija sahzis truhdet. Nelaikis bija wehl spehka gadôs un atstahja atraitni ar 5 behrneem. Winu paglabaja Ropaschu kapsehtâ. J. Kr. Stalaž.

No Galitschas. (Kostromas gub.) Galitschas apkahrtnê rehkina ap 300 Latweeschu. To starpâ zik sinu lasa labu teesu laikrakstus, ihpaschi tee eezeenijuschi Mahjas Weesi; bet reti ween kad atklahti muhsu tauteeschi ko dabù dsirdet par Latweeschcem Kostromas gub. — Lai gan tee dsihwo deesgan isklaidus — tad tomèr leelakai daļai ir eespehjama satikschanàs.

Schoreis mans nolùks, eekustinat jautajeenu. Waj nederetu mums nodibinot — organiset zentri, kur kahdas reises gadâ waretu sapulzetees? (Tagad tik sapulzejamees reis par gadu, kad lutera mahzitajs atbrauz.) Waj schahdam noluhkam nederetu mums dibinat bibliateku? — Dsimtenê mums isdewàs nodibinat ihsâ laikâ tahdu: Katrs beedrs maksajàm 1 rubli gadâ, par ko eegahdajamees grahmatas un tà ka no eesahkuma ispalihdsejamees wehl katrs ar sawam, (paschu eegahdatàm) un tahdu salasijàs laba teesa, tad jau no pascha sahkuma spehjàm mainit — isdot grahmatas. Sapulzejamees reis par mehnesi. Sapulzes deenâs papreekschu dseedajàm, deklamejàm, turejàm preekschlasijumus, mahzijamees teatri, — noturejàm mehginajumus (prowes) u. t. t. Tà ka schahdas sapulzes bija deesgan peewilzigas, tad tahs man wehl tagad jo dsihwi atminâ. Pehz tam tik sahkàs grahmatu pahrmaina. Papreekschnonehma eewehletais bibliotekars ainestàs un tad isdewa pehz wehleschanàs beedreem wehl nelasitàs. — Tà tas nu bija — dsimtenê — Latwijâ, kur beedri bijàm zits no zita netahlu. Te tas tomèr tapat eespehjams, lai gan sem gruhtakeem apstakleem. — Peem. ja te mehs maksatu eesahkuma gadôs à 3 rubli un ja beedru salasitos tikai ap 20—30, tad tomèr jau maz gadôs eegahdatum muhsu apstakleem un wajadsibam nederigu biblioteku. Sinams, kur retak eespehjams sapulzetees, tur der wairak grahmatu uz reisi uz majam lihdzi nemt. — Mihlee tauteeschi! Mehs kas no dsimtenes — tehwijas tahlu schkirti, dsihwojam isslaisiti pa zittauteescheem, lai pee jums schis usaizinajums nu ir kà luhgums: Kaut mehs ari tahlu no sawas tehwijas dsihwodami, — justu, dseedatu, skandinatu, zildinatu, wihtu — pihtu roses — par godu muhsu tautas wainagam. — Sche es wispahrigi esmu nomanijis kahri uz grahmatu lasischanu, tadèl zeru, ka mans usaizinajums nebùs sauzeja balss tukšnesî. Loti preezatos, ka mums isdotos organisetees — weenotees (warbùt ari uz ko zitu — te tik isteizu sawas domas), kur tad saeedami waretu aprunatees, scho to pahrspreest un pahrrunat; zits zitu pamahzidami, pamudinatu uz scha gadu simtena dewisi: Uz preekschu! — Buhtu wehlejams kad uz rudeni kur sagaidam mahzitaju, schejeenes basnizas pehrminders, kursch wispahrigi te pasihstams par zeenijamu wihru, usnemtos waj nu preeksch waj ari pehz Deewa-wahrdeem laudis sapulzinat un eekustinat min. jautajumu. — Buhtu loti preezigs, ka man schejeenas ziti tauteeschi ari isteiktu sawas domas, waj nu pa pastu jeb zaur „Mahjas Weesi". Krustpileetis.

c) Baltijas notikumi.

Zehsu-Walkas apgabala 4. eezirkna meera teesnesis issino Widsemes gubernas awisê, ka tuwakà stazija wina kamerai Laudonâ esot Stukmani un ka tadèl tikai zaur scho staziju winam adresèti luhguma u. z. raksti tikschot usskatiti par nodoteem tanî deenâ, uz kuru norahdot Stukmanu stazijas stempele.

Zehsu pilsehtas walde issino, ka Zehsîs ik gadus 16. 17. oktobrî noturamais „Gala tirgus" turpmak wairs netikschot noturets minetâs deenâs, bet 8. un 9. oktobrî.

Kara klausibas komisijas rekruschu nemschanu schogad eesàks:

Rigas pilsehtas kara klausibas komisija:
I. Rigas aprinka kantonâ — 15. oktobrî.
Rigas aprinka kara klausibas komisija:
II. kantonâ Rigâ — 26. oktobrî.
III. „ „ — 20. „
IV. „ „ — 15. „
Walmeeras aprinka kara klausibas komisija:
I. kantonâ Walmeerâ — 27. oktobrî.
II. „ Limbaschôs — 15. „
III. „ Walmeerâ — 21. „
Zehsu aprinka kara klausibas komisija:
I. kantonâ Zehsîs — 28. oktobrî.
II. „ „ — 15. „
III. „ „ — 19. „
IV. „ „ — 25. „
Walkas aprinka kara klausibas komisija:
I. kantonâ Walkâ — 26. oktobrî.
II. „ „ — 22. „
III. „ „ — 19. „
IV. „ „ — 15. „
Jurjewas aprinka kara klausibas komisija:
I. kantonâ Jurjewâ — 15 oktobrî.
II. „ „ — 21. „
III. „ „ — 27. „
IV. „ „ — 1. nowembrî.
Werowas aprinka kara klausibas komisija:
I. kantonâ Werowâ — 25. oktobrî.
II. „ „ — 15. „
III. „ „ — 20. „
Wilandas aprinka kara klausibas komisija:
I. kantonâ Wilandâ — 23. oktobrî.
II. „ „ — 19. „
III. „ „ — 15. „
Pernawas aprinka kara klausibas komisija:
I. kantonâ Pernawâ — 21. oktobrî.
II. „ „ — 15. „
III. „ „ — 18. „
Sahmusalas aprinka kara klausibas komisija:
Arensburgâ — 2. oktobrî.

Jelgawas apkahrtnê, kà „Ztg. f. St. u. L." raksta, schogad daudz masgruntneeku apgahdajuschees ar medibas biletem, kas teem dod teesibu sawâs robeschâs medit; bet reti gan kahdam no wineem buhschot atgadijusees tahda laime, kà Sprihdu mohju (kuras atrodotees pee Jelgawas-Schaulu schosejas) gruntneekam, kursch swehtdeen, 5. septembrî sawâ dalâ noschahwis reti leelu breedi, kuru tik ko waj 9 wihri ar leelàm puhlem warejuschi eezelt ratôs. Tà ka tur nekahdu meschu tuwumâ ne-esot, tad japeenemot, ka breedis bijis atmaldijees.

Jelgawas Trihsweenibas basnizâ isg. swehtdeen par mahzitaju eeweda E. Kluges kgu.

d) No zitàm Kreewijas pusem.

Peterburga. Finantschu ministra paliga A. J. Antonowitscha wadibâ kahda komisija nolehmuse, ka turpmak ik katrai tirgotawai jatirgojas sem winas ihstenâ ihpaschneeka wahrda — un tikai sewischkôs atgadijeenôs wezàm pasihstamàm tirgotawam ꝛc. atkaujams peepaturet senakos nosaukumus, bet tomèr uz tirgotawu iskahrtnem, rehkinu blanketem u. t. t. jastàw ari ihstenâ ihpaschneeka wahrdam.

Nischni-Nowgorodâ 1896. gadâ isrihkojamai Kreewijas wispahrigai isstahdei, kà „Birsch. Wed." sino, ir walsts kases dabuschot 3 milj. rbl. un bes tam wehl uz Nischni-Nowgorodu tikschot aiswestas un uszeltas pehdigàs Maskawas isstahdes ehkas.

Peterburgâ, 13. septembrî. Oktobra beigâs Peterburgâ noturès dsirnawu ihpaschneeku sapulzi, lai nokahrtotu miltu tirdsneezibu ar ahrsemem, sewischki ar Angliju. Schinî laikâ ari no ahrsemem atgreesisees Schosmans, kursch tur bija aissuhtits scha jautajuma ispehtischanas labad.

Maskawâ, 9. septembrî (wakarâ) usnahzis breesmigs pehrkona negaiss ar stipru leetu un krusu, kas padarijis leelu skahdi. Leetum kà ar spaineem gahschot ihsâ laikâ pahrpluhduschas eelas, tà ka Eremitaschas weesnizas preekschâ uhdens uz eelas atradees 1¼ arschinas augstu. Krusa isdausijuse daudz nameem logu ruhtes.

Kischinewâ, Odesâ, Nikolajewâ, Mogilewâ un daschâs zitâs weetâs 29. augustâ pamanita pastipra semes trihzeschana, kura wilkusees minutes tschetras un tikuse pawadita no stipra apakschsemes trokschna. Eedsihwotaji ishbijuschees isskrehjuschi uz eelam un leela daļa domajuse, ka jau peenahkuse tihri waj pastardeena. Wairak zilweki tikuschi gruhtaki waj weeglaki eewainoti no krihtoscheem jumta dakstineem, skurstena drupam u. t. t. Ari daudz nami stipri saplaisajuschi.

Uz Wolgas twaikonu sadurschanàs schogad nereti atgadas. Tà atkal nesen 6. septembrî saduhruschees twaikoni „Nasledniks" un „Ferners". Pehdejais twaikonis tizis tà sabojats, ka nogrimis. Ļ[illegible] kugu laudim weens matrosis nonahwets un wair[illegible] eewainoti.

Peterburgâ, 12. septembrî. Wakar sche [illegible] nahza wehsts par krastu apsargataja brunu ku[illegible] „Rusalka's" pasuschanu, kursch, kà awise „Nowoj[illegible] sino, 9. septembra rihtâ atstahjis Reweli, dodame[illegible] zelâ uz Helsingforsu. Esot domajams, ka „Rusalk[illegible] nogrimuse, kam par zehloni buhschot waj nu sata[illegible] katla sprahgschana waj ari sadurschanàs ar kahd[illegible] tirdsneezibas kugi. Pee Somijas krasteem atras[illegible] kahda matroscha lihkis un kahdas „Rusalkas" laiw[illegible] drupas. — Kugis bija wezakas konstrukzijas un [illegible] 1867. gadâ Peterburgâ eelaists uhdenî; wina g[illegible] rums bija 206 pehdas 6 zollas, platums 42 pehd[illegible] Kugis gahja uhdenî 11 pehdas dsiti, tà tad isspee[illegible] pawisam 2222 tonas uhdena. Kugim bija di[illegible] greeschamee torni, tschetri 9 zollu leelgabali un [illegible] ahtrschaujami rihki. Kuga wehrtiba, eeskaitot ar wisus leelgabalus, bijuse ap 1 milj. rbl. Pehz „P[illegible] Wed." sinam, tas brauzis tikai 7—8 mesgli ([illegible] 10—12 werstes) par stundu, kamdèl tas ari leelg[illegible] balu laiwai „Tutschai", ar kuru reisâ isbrauzis [illegible] Reweles, palizis labu gabalu pakal. — Ari „Wal[illegible] Wehstn." apstiprina sinu par „Rusalkas" pasuschan[illegible] un to, ka pee Somijas krasteem atrastas daschada[illegible] „Rusalkas" leetas un kahda matroscha lihkis. [illegible] kuga atraduschees kà „Wald. Wehstn." sino, 12 wir[illegible] neeki, to starpâ ari komandants, kapteins Jenisch[illegible] un 166 semaki kareiwji. Skaidru sinu par to, ka[illegible] kugis gahjis bojâ un kas schim atgadijeenam bi[illegible] par zehloni, wehl truhkstot. (Seem. tel. ag.)

„Waldibas Wehstnescha" (Nr. 200) koleras sinas.

									Sasl. m.
Besarabijas gubernâ	no	29.	aug.	—	4.	sept.	48	18
Warschawas pilsehtâ	„	29.	„	—	4.	„	1	1
Wladimiras gubernâ	„	29.	„	—	4.	„	117	47
Woroneschas „	„	29.	„	—	4.	„	397	207
Grodnas „	„	29.	„	—	4.	„	189	114
Kostromas „	„	29.	„	—	4.	„	36	17
Kutaïsas „	„		15.	—	28.	aug.	29	15
Maskawas „	„	29.	aug.	—	4.	sept.	124	[illegible]
Maskawas pilsehtâ	„		4.	—	6.	„	13	10
Nowgorodas gubernâ	„	29.	„	—	4.	„	4	[illegible]
Orlas „	„	29.	„	—	4.	„	225	[illegible]
Pensas „	„	29.	„	—	4.	„	—	[illegible]
Permas „	„	29.	„	—	4.	„	8	[illegible]
Poltawas „	„	29.	„	—	4.	„	139	68
Peterburgas „	„	29.	„	—	4.	„	78	11
Peterburgas pilsehtâ	„		6.	—	8.	„	166	13
Tweras gubernâ	„	29.	„	—	4.	„	5	4
Tiflisas „	„		22.	—	28.	aug.	18	13
Tulas „	„	29.	aug.	—	4.	sept.	221	[illegible]
Harkowas „	„	29.	„	—	4.	„	120	[illegible]
Donas Kasaku apgab.	„		4.	—	6.	„	50	32
Kubanas „	„		4.	—	6.	„	9	10
Kronschtates pilsehtâ	„		3.	—	8.	„	20	[illegible]
Sewastopoles „	„		3.	—	7.	„	3	[illegible]

No Rigas.

Medizinas departamenta direktors, [illegible]stens walsts padomneeks L. F. Ragosins isg. nede[illegible] rewideja Kemeru weselibas awotus, kà ari dasc[illegible] zitas weetas.

Strehlneeku beedr. Karala schauschanâ isg swehtdeen, karala godu eeguwa tirgotaja J. W[illegible] ganda kgs, par kura goda brunineekeem eezehla[illegible] atslehdsneeku meistaru E. M. Schmidtu un mul[illegible] neeku meistaru wezako Robertu Schulzu.

Pawasara beedriba, 12. sept. notureja ab[illegible] kahrtigu sapulzi, uz kuru, isnemot preekschneezib[illegible] un komitejas lozekkus, bija pawisam sanahkuschi 393 beedri. Par sapulzes wadoni tika eewehl[illegible] J. Alberta kgs. Sapulze atzehla preekschneeka [illegible] Sudara kgu, ta nepareisàs rihkoschanàs dehl [illegible] amata un wina weetas ispildischanu pagaidam [illegible] nahkoschai pilnai sapulzei ustizeja preekschneeka we[illegible] neeka J. Eglites kgm.

Rigas zunftigo reepneeku palihdsib[illegible] un behru kases statutus eekschleetu ministrs [illegible] stiprinajis.

Rigas Latweeschu teatris. Swehtdeen, [illegible] sept., Rigas Latw. teatrî israhdija diwas lugas, Björnsona „Preeksch kahsam" un Mosera „Pilsehtas tehwi", kuràs abâs pirmo reis kà akteers stahjas publikas preekschâ direktors Osolina kgs. Pirmas lugas abi zehleeni satur gandrìs weenigi sarunas un la[illegible] bas mahzibas par laulibu, kahda ta naw un kahdai [illegible] wajadsetu buht. Schahdus dramatiskus raschojumu[illegible], kas pastàw weenigi no is dsihwes nemteem skateem, bes jeb kahdas darbibas un dramatiskas dsihwibas, sastopam jaunlaiku realistigajâ literaturâ beeschi wee[illegible] Bet wiss tas, kas schini lugâ teek runats, loti smalti tehlo katru runajoscho personu; wisi sarunajas par laulibu, bet katram pehz sawa stahwokla un audz[illegible] schanas par to sawadi eeskati, tà ka nedsirdam wee[illegible] nigi daschadas domas, bet redsam sawâ preekschâ ar daschadus noteiktus tipus. Wisnepateizigako, jau[illegible] wihra lomu, bija iswehlejees Osolina kgs; schi loma pastàw weenigi no gareem, pamahzoscheem mono[illegible] geem un ir jau pate par sewi bes dsihwibas. [illegible] wairak dsihwibas un kustibas, kà to Osolina [illegible] darija, tani tom[illegible] waretu eelikt, kà tahdiem [illegible] sawu lomu ari [illegible] bija wisai pamatigi eejusbepis. [illegible] lomas tika apn[illegible] joschi spehlietas.

Otrà luga, komedija „Pilsehtas tehwi“, pastàw weenigi no komisteem skateem, jozigeem pahrsteigumeem, pahrpraschanam un sareschgijumeem. Tomèr tahs humors un kodols ir deesgan weseligi un pastàw isdeenischku zilwezinu, maso netikumu un gekibu graisischanà. Te redsam gan brihnum runatnigas un energiskas mahjas mahtes, gan wisai pasemigus un padewigus laulatus draugus, hipohondriskus (eedomâs wahjus) mahjas warmakas un to klusàs un padewigàs labàs puses, mulkigi-newainigus skukus u. t. t. Hipohondrisko, weenmèr ustraukto un wajato rentjè Birkenschtoku tehloja wispahrigi teizami Osolina kgs: scho lomu tàs spehleja neatlihdsinajami labaki, kà pirmâ lugâ. Osolina kga balss ir stipra un skana, isruna — skaidra un saprotama. Ari ar ziteem eewehrojamako lomu israhditajeem, sewischki ar Kozina kga Sauerbrei'u wareja buht meerâ; tee publikai ari jau no schihs lugas israhdem pagahjuschâ sesonâ pasihstami.

Wahzu teatris. Rigas Wahzu teatri eesahkàs israhdes 21. aug., ar pa dalai jauneem spehkeem isstahjuschos wezo weetâ. Lihds schim usweetas diwas eewehrojamas jaunas skatu lugas, kuras peewelk publiku deesgan leelâ skaitâ. Pirmà no schihm lugam, Ludw. Fulda „Talismans“ ir allegoriska pasaka, kurâ lihdsibâ tehlo daschadàs strahwas tagadejà Wahzu gara dsihwe. Daschi grib atrast, ka schihs lugas eewehrojamakai personai, apdahwinatajam, bet warmahzigajam un sawu padomneeku peewiltajam karakam esot daudſ lihdsibas ar tagadejo Wahzijas keisaru, kà dsejneeks ar karala padsihto agrako draugu, kas tam leedsees paklausit kà wehrgs, warbùt domajis Bismarku. Bet tas naw no leela swara, eewehrojams raschojums tas paleek ari bes schahdas isskaidroschanas. Tanì atronam idealismu, kas neaislidinajas wis nesasneedsamôs augstumôs, bet weenmèr paleek sakarâ ar zilwezes tagadejo gara dsihwi un ar daschadàm strahwam tagadejâ pasaules rakstneezibâ, kuras dsejneeks grib ideali saweenot. — Otrà luga, kas pelna wispahrigu eewehroschanu un kura pagahjuschâ sesonâ Wahzijâ atrada leelisku peekrischanu, ir Sudermana „Heimath“ (dsimtene), kuru dsejneeks pareisaki buhtu nosauzis newis par skatu, bet par behdu lugu. Sudermans ir wiseewehrojamakais schi laika dramatikis un kà psichologs, t. i. zilweka sirds pasinejs tas pahrspèj wisus zitus scha laika Wahzu dsejneekus. Minetâ lugâ tas tehlo diwejadu, preteju, wezu un jaunu laiku dsihwes eeskatu zihninu. Sirmais, stuhrgalwigais tehws, kas usaudsis sawu preekschgahjeju stingrajâ tizibâ un eeraschàs, nesaprot jaunos laikus, kuru garâ un eeraschàs usauguse wina meita, slawenà dseedataja. Tehws, kam nepatik meitas patstahwigà, brihwà istureschanàs, to padsen, tadèl ka ta leedsas sneegt sawu roku wihram, kuru ta nemil'. Kad tee pehz ilga laika atkal sateekas, winsch kà sirms, no deenesta atlaists kareiws, wina kà slawena dseedataja, tehws, turedams sawu meitu par samaitatu un grimuschu, grib to nonahwet, bet treeka to pahrsteidſ un winsch nomirst, sawai meitai nepeedodams. Schi luga atstàj warenu eespaidu uſ skatitaju; ta tehlo tehwa sirds sahpes un issamischanu par sawu behrnu, kuru tas tura par pasuduschu, tikpat satrizinajoschi, kà zihninus, kas plosas behrna dwehselè starp peenahkumu un paschatsihto taisnibu no weenas, mihlestibu un padewibu pret wezakeem no otras puses. — Zerams ka schi luga kahdreis tiks israhdita ari uſ Latweeschu skatuwes. P. M.

Atrasts behrna lihkis. 12. septembri atrada juhrneeku skolas tuwumâ jaunpeedsimuscha wihreeschu dsimuma behrna lihki un nodewa ussihkehrschanas kambarim. Ismekleschana ussahkta.

Peepescha nahwe. Par Eliasa eelu eedams, 12. septembri peepeschi saslima Schihds, Behrs Berkowitschs, kursch pakrita uſ trotuara un nomira. Pehz ahrsta isteikuma, nahwes zehlons bijuse treeka.

Nelaimes gadijeens. 11. septembri Strasdumuischas fabrikâ, strahdneeks Aleksanders Koschewskis zaur neusmanibu nokrita no kahda nama jumta un tika pee tam eewainots.

Sahdsiba. Naktì uſ 10. septembri issaga iſ kahda, pee Dr. Holsta slimnizas peederiga schkuhna, I. Ganibu dambi, sem Nr. 27, zaur eelauschanos weschu, 350 rbl. wehrtibà. (R. P. P. A.)

Teesu leetu nodala.

Jaut.: „Waj war wehlak pahrgrosit jeb atzelt testamenti, kas pee teesas ir norakstita?“

Atb.: Katram ir teesiba nosazit, kas lai noteek ar wina mantibu pehz ta nahwes. Schahdu nosazijumu par sawas mantas likteni nahwes gadijeenà, nosauz par testamenti. Testamenti Widsemes pilsehtâs war taisit tikai pee notareem; zitur wisur turpretim war taisit testamenti pehz patikschanas, waj nu mahjâs mutes wahrdeem jeb rakstitu, waj ari pee teesas jeb notara. Ja testamenti taisa ar wahrdeem, tad ir wajadsigs, lai testamentes taisitajs issaka sawu pehdejo gribu skaidri un noteikti diwu tizamu leezineeku klahtbuhschanà (Widsemè; Kursemè wajadsigi 3 leezineeki). Ja kahds sawu testamenti usraksta, tad tam wajaga skaidri un smalki ussihmet sawu gribu, pee kam Kursemè pee tam wajadsigi 2 leezineeki, bet Widsemè neweena. Beidsot testamenti war ari taisit pee teesas, kura tad eeraksta testamenti sawàs grahmatàs. Wisas schahdas testamentes winu taisitaji war wehlak pahrgrosit jeb atzelt, bet to jaisdara tahdâ pat kahrtibâ, kà testamente tapa taisita, t. i. mutisku un rakstitu testamenti war pahrgrosit jeb atzelt 2 leezineeku klahtbuhschanâ — Widsemê, 3 leezineeku klahtbuhschanâ Kurſemê, un ja testamente taisita pee teesas, tad to war atzelt jeb pahrgrosit tikai pee teesas. S.

Par nowezojumu (давность). Sawâ sinâ eewehrojama prahwa ir sekoschà, kurâ ir runa par nowezojumu jeb noilgumu. Saturs ihsumâ schahds: Kemerôs dsihwojoschais Jahnis Silkalns usdewa pee Slokas pagasta teesas ziwil-prahwu pret Mikeli Dikmani, ka tam nahkotees no Dikmana 84 rbl., pehz Slokas pagasta teesas spreeduma no 13. septembra 1880. g. sem Nr. 713; sanehmis jau esot 15 rbl., tà tad wehl nahkotees dabùt 69 rbl. Teesas sehdê Dikmanis aisrahdija, ka no spreeduma deenas jau esot pagahjuschi 11—12 gadi, kadèl prasijums esot nowezojees *). Slokas pagasta teesa, ne-eewehrodama schahdu eerunu, nospreeda: ka Mikelam Dikmanam ir 14 deenu laikâ jasamaksà Jahnim Silkalnam 69 rbl. Apellazijas zeklâ leeta nahza par jaunu isspreeschanâ pee I. Rigas Semneeku Wirsteesas 27. augustâ sch. g., kura leetu zaurskatot, atrada: 1) ka suhdsetaja prasijums atteezas uſ pag. teesas spreedumu no 13. sept. 1880. g. sem Nr. 713; 2) ka atbildetajs Dikmanis paschâ pirmâ sazihksté pee pag. teesas zehlis eerunu par noilgumu; 3) ka wisu teesu eestahschu spreedumi, kas 10 gadu laikâ nawa ispilditi un pa wisu scho laiku (t. i. 10 g.) neweens no prahwneekeem naw luhdsis ispildischanu un kaut gan ir luhdsis, bet pehz tam atkal 10 gadi pagahjuschi, bes ka spreedums buhtu ispildits — saudè pehz wispahrigeem nosazijumeem par noilgumu (по общимъ правиламъ о давности) sawu spehku, t. i. tahds spreedums ir nowezojees un newar wairs tapt ispildits. Nospreeda: „Atzelt Slokas pag teesas spreedumu un eeskatit leetu par pabeigtu uſ wiseem laikeem.“ Kr. Virszemneeks.

Grahmatu galds.

„Austruma“ 9. burtnizai saturs schahds: 1) Duhmi. Pehz J. S. Turgenewa „Дымъ“ no Portu Kahrla. 2) Swaigsnites. 3) Behrna dwehsele. Pehz prof. Preiera no Kewelneeku Pawula. 4) Zelmi un atwases. Igaunu rakstneeka Eduarda Wildes stahsts. L. Rujeneescha pahrtulkots. 5) Dsejols. No Meescha. 6) Amerikas demokratija. Pehz Iwanukowa raksta „Американская демократія“. (Turpinajums) 7) Par Latweeschu wokalu trejado garumu. No J. Welmes. 8) Wisapkàrt dahrsa. Leischu daina. Latwiski no Bideru Jura. 9) Kur atradàs wirsaischa Wisewalda pils Gerzika? No Taliwalda. (Beigums). 10) Par daschàm strahwam muhsu jaunakâ stahstu rakstneezibâ. No Teodora. 11) Odse. No Dischenajo Bernharda. 12) Pasaules isstahde Tschikagâ. No M. Kluſſina. (Turpinajums). 13) Par strahdibu un taupibu. Pehz Smailsa raksteem no Linksmina. 14) Sofo'as dseesma. No Kaugureescha. 15) Wakarâ. Dseesma jauktam korim no J. Wihtola. 16) Sihkumi.

„Semkopja“ 9. burtnizas saturs: 1) Kartupelu un zitu sakņu auglu usglabaschana. No O. P. 2) Par sehklas mainu. No J. Smiltneeka. 3) Koku lapas kà lopu bariba. No S—a. 4) Par desinfekziju lopu laidarôs. No agronoma J. Maswerischa. 5) Drusziņas iſ dahrskopibas. No A. Margas. 6. Atskats uſ Kursemes Bischkopibas beedribas isrihkoto isstahdi no 24—26. julijam sch. g. No L. T. 7) Daschadas sinas. 8) Iſ beedribu dsihwes. 9) Sihkumi. 10) Atbildes uſ jautajumeem. 11) Tirdsneeziba. 12) Wehstulneeks.

Kuģneeziba.

Twaikonis „Livland“ (kapt. Olsens), kursch festdeen, 11. sept., atstahja Rigu, dodamees zelâ uſ Libeku, pirmdeen, 13. sept., nonahzis Traweminde.

Twaikonis „Ostsee“ (kapt. Breidsprechers), kursch festdeen, 11. sept., atstahja Rigu, dodamees zelâ uſ Stettinu, otrdeen, 14. sept., no rihta, aisfuhdsis Swinemindi.

Lihds 15. septembrim 1893. g. Rigâ atnahkuschi 1154 kugi un isgahjuschi 1139 kugi.

Iſ muhsu weesigàs sadsihwes.

Rigas Latw. teatris. Swehtdeen, 19. septembri sch. g., otro reisi: „Rewidents“. Komedija 5 zehleenos no Nikolaja Gogoła. Sahkums pulkst. 7 wakarà.

Wakcjas wehstules.

Jeen. korespondenti teek laipni lubgti, pee cesuhtijumeem katru reis usdot sawu adresi un ihsto wahrdu, jo zitadi neweenas korespondenzes newaram usnemt. Sem sinojuma sinams war paraksstit waj nu ihsto wahrdu waj ari peenemtu, jeb tikai lahdus burtus, bet redakzijai nepeezeeschami wajadsigs, sinat cesuhtitaja pilnigs wahrds un dsihwes weeta.

K. Ds. — P. Dsejoli „Kapèz gan noteek wehl tà?“ un „Winai“ mums neder.

J—a K—s — N—tà. „Winai“ un „Sapni“ newaram usnemt.

B. A—dresam. „Launee gari“ lai labak eesid un dus papira kurwi, nekà parahdas atklahtibà.

Dseesminam. „Wehstules iſ Zehsim“ newaram eeweetot „M. W.“ — jo ne-esat usdewuschi sawa ihstà wahrda un adreses.

E. D. (jaunakajam). Dsejols „Mihlakai“ ihstenibà ari tikai der mihlakai, bet ne plaschakai publikai.

—dr— Sinojuma „No Sentenes“ newaram usnemt, — jo ne-esoet mums usdewuschi sawa ihstà wahrda un adreses.

Krp. Juhsu korespondenze, kà redsams, eeweetota schinì numurà. Telpu trukduma dehl ne-esam eespehjuschi usnemt zitu rakstu. Laipni apsolitos „par istabas puku kopschanu“, ja tikai winus atradisim par derigeem, labprât usnemsim.

Graschnm. „No Leel-Ezeres“ newaram usnemt, jo mums schkeet, ka min. jauneklis R. A. jau tà kà tà deesgan bahrgi nosodits un tà sawu pelnito sodu pilnigi pahrzeetis, kamdèl wehl ta wahrdu wasat pa laikrakstem?

K. W—lim. „No Ungurpils“ mums neder, jo tas, ka Jums barons pahrbrauzis, gluschi ne-eewehrojams un neezigs atgadijeens, par kuru lasitajeem naw nekahdas intereses.

St—nu Julijam — Zehsis. Newaram Jums eepreeksch nekà apsolit, zeklam ne-esam eepasinuschees ar Juhsu labàs gribas augleem.

*) Pehz Widsemes sem. lik. 976 panta katrs prasijums nowezojas resp. noilgojas 10 gadu laikâ. Ref.

N. B—nam. Apraksta „Par laukſaimneezibas isstahdi Dobelê“ newaram usnemt.

Kr. Ds. — Rigâ. Dsejolus „Schkirschanàs“, „Tomèr“ ꝛc., un epigramas „Tu leelees, ka Tew mehle afa“, newaram eeweetot „Mahjas Weesi“. Min. dsejoli wehl naw deesgan eewahkuschees dsejas koka augli, lai tos waretu pasneegt „M. W.“ lasitajeem. Lai gan dsejolus lasot war nomanit, ka winu autoram ir dsesiskas dahwanas, tad tomèr ari tapat redsams, ka tam wehl jamahzas sawai koklei pareisi uswilkt stihgas, lai iſ tahs iswilinatu tahdas skanas, kas spehj aisgràbt klausitajus. Red.

Deewkalpojumi.

Swehtdeen, 19. septembrì 1893. g.

Jahna basnizà	pùlksten	9	mahzitajs	Weyrichs.
„ „	„	2	„	Bernewihs.
Gertrudes basnizà	„	1/2 2	„	A. Walters.
Jesus basnizà	„	10	„	Bergmanns.
Martiņ basnizà	„	5	„	Taube.
Trihsweenibas basn.	„	9	„	Fromms.
Pahwila basnizà	„	1/2 9	„	C. Walters.
Lutera basnizà	„	1/2 9	„	Paulkschens.

Tirgus sinas.

Rigà, 15. septembrì 1893. g.

Zenas schahdas:

Rudsi, 120 mahrz. fm., maksà uſ weetas (Rigà) 74—76 kap. pudà.

Kweeschi, Kreewu, 125/6 mahrz. fm., 91—92 kap. pudà; 129 mahrz. fm., 93 kap. pudà.

Meeschi, schahweti, 100 mahrz. fm., 76 kap. pudà; Kursemes 70—72 kap. pudà; Kreewu, pehz laduma, 60—70 kap. pudà.

Ausas, Kreewu, 69—70 kap. pudà; Kreewu, labakàs sortes, 72—82 kap.; schahwetas makſà uſ weetas (Rigà) 69 kap. pudà.

Linsehklas, brahka, 87 1/2 %, uſ septembra beigam un oktobri 140 kap. pudà; stepju sehklas, 87 1/2 %, uſ septembra beigam waj oktobri 146 kap. pudà.

Kanepes makſà 120 kap. pudà.

Naudas papiru zenas.

Peterburgâ, 16. septembri 1893.

	Pirzeji.	Pahrd.
Pusimperiali par gab., jaunee	7,65	7,68
Muitas kuponi par 100 rbl. seltà	153	153 3/4
5% bankbiketes 1. islaidums no 1860. g.	103	103 1/2
5% „ 2. „ „ 1861. g.	103	103 1/2
6% selta rente no 1883. g.	157 1/2	158 1/4
5% „ „ „ 1884. g.	—	162 1/2
3% selta aisnehmums no 1891. g.	—	—
5% Austruma aisnehm. no 1878. g à 1000 rbl.	101	101 1/8
5% „ „ „ 1879. g. à 1000 rbl.	102	102 1/2
5% premiju aisnehm. I. islaid. no 1864. g.	240 1/2	241 1/2
5% „ „ II. „ „ 1866. g.	217 1/2	218 1/2
5% muischn. agrarbank. prem. lihkla sihmes	192 1/2	193 1/2
5% walsts dselszelu rente	103	103 1/2
4% eekschsemes aisnehm. (1887.)	94 1/4	94 3/4
4% Kreewu konf. dselszeļ. aisn.	150	—
4 1/2 % Kreew. semes kred. lihkla-sihmes	154 3/4	155 1/2
5% Peterb. pilsf. oblig.	101 1/4	101 3/8
5 1/2 % Odes. pilsf. obligazijas	100 3/8	100 7/8
5% Harkowas agrar lihkla sihmes	99 1/8	100 1/4
5% Wilnas „ „ „	99 3/4	100
Peterb. Diskonto bankas akz.	459	462
Rigas kom. bankas akz.	310	—

Berlines birscha.

28. (16.) septembrì 1893.

		Deenu eepreeksch.
Kreewu kredit-bil. par 100 rbl. kassa	211 35*)	211 75
„ 100 rbl. uſ okt. beigam	212 50	212 75
„ 100 rbl. uſ now. beigam	212 50	211 —

*) 1 walsts-marka = 47,31 kap.

Tendenze preeksch Kreewu naudas papireem: stingra.

No ahrsemem.

Wahzija. Wisi eewehrojamakee laikraksti tagod plaschi jo plaschi pohrrunà keisara Willuma II. firstam Bismarkam laisto telegramu, kurâ Wilums zitreisejam Wahzijas, ja pat waj wisas Eiropas politikas waditajam, eewehrodams Friedrichsruhes ne wisai eeteizamo klimatu, peedahwajis par dsihwokli kahdu no sawàm pilim, kur sasilimuschais Bismarks waretu labaki atweselotees nekà Friedrichsruhê. „National-Zeitung'a“ saka, ka Wahzu tauta sinu iſ Ginsas apsweikschot ar preeku. „Nat.-Lib. Corr.“ lihdsigà garà rakstidama saka, ka draudsigà satiksme, kurâ keisars stahjees ar firstu Bismarku, tikschot no Wahzu tautas labakajeem dehleem un ihsteem tehwijas draugeem jo sirsnigi apsweikta, awise „Post“ pat saka, ka zaur augstsirdigo Willuma istureschanos no daudsu patriotu kruhtim, tà sakot tihri kà leetuwens tizis nowelts, kursch daudsus nomozijis. Tamlihdsigi ari raksta „Kreuz. Ztg.“, „Vossische Ztg.“ u. d. z. — „Berl. Tagbl.“ saka, ka jaunais leetas wirseens nepalikschot bes eespaida ari uſ Wahzu eekschejo politiku. Wispahrigi Wahzu prese isteizas koti simpatiski un atsinigi par Willuma sperto soli un atsist, ka tas notizis ihsti isdewigâ brihdi, lai gan pilniga islihgschana starp Wilumu un Bismarku wehl nebùt naw nokikuse, tomèr newar leegt, ka tam kas jau schai sinâ notizis, leels swars un nosihme. Ka starp keisaru un seno kanzleru tiks panahkta pilniga islihgschana, gruhti tizams un wehl netizamaki, ja pat ne-eespehjams ir tas, ka Bismarkam buhtu eespehjams Wilumam waldot atgreestees atpakaļ sawâ senakâ amatâ, jo pehdejòs gadôs daudſ kas notizis, kas to padara par ne-eespehjamu. Bet par wisàm leetam nedrikst aismirst, ka Wilums un Bismarks ir tahdi raksturi, kas newar kopigi darbotees. Islihgschanas sinâ war ja daudſ panàkt to, ka schee pretejee gari weens otru daudſ maſ zeesch, kas ari jau no leela swara. — Bismarka weselibas stahwoklis, kà pehdejàs sinas leezina, stipri labojees, tà ka firsts, jebschu gan wehl deesgan nespehzigs buhdams, tomèr jau warot pee skaidra, patihkama laika pabraukatees, — un tà ka Bismarkam esot ihsti laba apetite — ehstgriba, tad esot zeriba, ka tas atkal drihſ ween atspirgschot un palikschot spehzigaks.

Austro-Ungarija. Kà wisur dabà, kur tik ween skatamees, tiklab stahdu, kà lopu walsti, tà ari daschado pasaules tautu starpâ walda sihws paschustureschanàs zihninsch, kà to mehs jo gaischi waram redset Austro-Ungarijâ, kur sirdigi zihnas Wahzi, Ungari, Rumani, Tscheki u. t. t., gribedami weens otru apkarot un pahrwaret. Bet tà ka nu Wahzi un Ungari ir tà sakot waldoschàs tautas, tad lehti ween noprotams, ka Tschekeem, Rumaneem u. d. z. nereti no teem jazeesch pahrestibas, jo stipraka kais nereti, kas sin warbùt domadams, ka tur, kur wara ari ir taisniba, wahjakajam un nestiprakajam dara pahri. Tomèr naw jadomà, it kà Austro-Ungarijas masàs tautinas jau no leelajàm un waldoschàm tautam buhtu tihri waj gluschi apspeestas, jo ta buhtu maldischanàs. Kur tautas tà par apspeeschanu war kleegt un suhrotees, kà tas ir Austrijâ, tur ar apspeeschanu wehl nebùt tik traki naw — tur tahm wehl wismaſ naw saistita mute — atnemta brihwiba, issazit katru reis sawas domas un wehleschanàs. Lai nu gan tas tà nosauktais masais aplenkschanas likums par Pragu un tahs apkahrtni, Jaun-Tscheku klubu slehgschana un 4 laikrakstu apspeeschana leekas leezinam pret sche isteiktàm domam, tad tomèr newar leegt, ka Tscheki daschâ labâ weetâ pahrsteiguschees un pahrak karsti buhdami waldibu tà sakot uſ scha ahrkahrtigà, noschehlojamà soka sperschanu prowozejuschi — isaizinajuschi. Ka ar spaidu lidsekleem schinìs laikôs maſ ween wairs ko war panàkt, sewischki ja tautas jau kahdu reis swabadaki un brihwaki uselpojuschas, tas, kà leekas, buhs japeedsihwo ari Austro-Ungarijas waldibai — jo nemeeri lihdſ ar masà aplenkschanas likuma eeweschanu Pragâ wehl nebùt naw rimuschi, bet gan drihsak peenehmuschees, wismaſ slepenibâ — daschadàs slepenàs sabeedribàs. Ka ar tagadejo Austrijas kahrtibu laba daļa nemeerâ, to leezina daschadàs strahdneeku kustibas. Weens no Austro-Ungarijas strahdneeku wisgalwenakeem pagehrejumeem schimbrihscham ir wispahrigas balsstesibas eeweschana, jo tahdi teem ari tiktu dota eespehja pee walstsleetam un swarigeem atgadijeeneem sawu balsi pazelt un lihdsrunat — un strahdneeki ir pahrleezinati, ka teem uſ to ir pilnigi teesiba; wini domà, ka tas, kas ir atsits par spehjigu, nest walsts labâ daschadas nastas — ari ir jaatsist par spehjigu, waldibas leetàs lihdsi runat un isteikt sawas domas. Ka Austro-Ungarijâ buhs ari deesgan daudſ tahdu, kas sawôs pagehrejumôs ees wehl nesalihdsinami daudſ tahlaku — uſ to norahda 24. (12.) sept. telegrama iſ Wihnes, kurâ sinots par wairak anarkistu apzeetinaschanu, slepenu tipografiju, sprahgstoschu weelu, besduhmu pulwera ꝛc. atraschanu. Kà katram atgadijeenam pasaulê ir saws peeteekoschs zehlons, tà ari anarkisti, sozialdemokrati ꝛc. newar peepeschi isaugt iſ semes. No augleem mehs pasihstam koku — un ja pee kahdas meesas redsam daudſ trumu, tad mehs ari sinam, ka pate meesa newesela — sapuwuse.

Franzija. Ogkratschu streiks, kura iszelschanos Franzijas seemeloôs ifg. numurà sinojàm, wehl nebùt naw aprimis, bet gan pastahwigi peenemas leelumà. Pa de Kalejas un Seemeļa departamentôs strahdneeki apnehmuschees zihnitees uſ beidsamo, lai waretu iskarot un eegùt sawus prasijumus. Deputati Baslis (Basly), Lamendens (Lamendin), Bodens (Baudin) un awises „Petite République Française“ lihdſstrahdneeks Furnijers (Fournière) rihkojas teescham ar apbrihnojamu sparibu un dedsibu, lai sazeltu wispahrigu ogkratschu streiku. Lai peedabutu ari Ansena apgabala ogkratschus pee streika, tad streikotaji nodomajuschi schinì noluhkà masôs pulzinôs (lai ne-eejauktos saldati) dotees turp. Streika waditaji dod strahdneekeem padomu, isturetees apdomigi un meerigi, lai waldibai nebuhtu nekahda eemesla eejauktees. Ja streikis tikai peenemas wispahrigs un tad strahdneeki isturas apdomigi, patur aukstas asinis un ir sawà starpà weenprahtigi, tad, tà teek spreests, ihsà laikà — mehneschôs diwôs — oglu ruhpneeziba gluschi apstahschotees un waldiba buhschot peespeesta wispahrigà labà par to ruhpetees, ka strahdneeku — ogkratschu dibinatee pagehrejumi ari tiktu eewehroti un tee sem labakeem nosazijumeem atkal waretu usnemt parasto darbibu.

Spanija. Barzelonà saldatu parades laikà, kahds zilweks marschala Martinesa de Kamposa sirgam sem kahjam pasweeda kahdu sprahgstoschu bumbu, no kam tika nonahweti sirgs, weens schandarms un kahds garamgahjejs. Marschals de Kamposs, weens wirsneeks un diwi polizisti tikuschi weegli eewainoti. Bumbas metejs kahds strahdneeks esot tizis apzeetinats.

Seemeļ-Amerikas Sabeedrotàs walstis. Kà kahda telegrama 24. (12.) sept. iſ Weschingtonas sino, tad senators Stuarts eesneedsis kahdu preekschlikumu, pehz kura presidents Kliwlends nododams teesam par senata neatkaribas aiskarschanu zaur to, ka tas mehginajis kongresu peespeest, lai tas atzeltu Schermena likumu.

Telegramas.

Peterburgâ, 16. sept. Generaladjutants knass Wladimirs Aleksandrowitschs Menschikows Baden-Badenê nomiris.

Parisê, 28. (16.) septembri. Awise „Agence Havas“ pasino pehz „Autorite“ un „Libre Parole“ sinam, ka Karno droschi ween uſ Tulonu nezeloschot. „Goulois“ saka, ka Kreewu eskadru laikam Tulonâ sanemschot Rieunier's un generals Borius, bet tomèr tanì deenà, kurâ Kreewu kugneeki Parisi atstahschot, Karno wineem pasinoschot, ka tas uſ winu apzeemojumu atbildeschot Tulonâ. „Figaro“ wehsti, ka meelasts, kuru generals Loasiljons (Loizillon) isrihkoschot Kreewu ofizeereem — notikschot 20. oktobrì. Pehz meelasta wisi apmekleschot tautas swehtkus Marsa laukâ, pehz kam tos militar-akademijâ sagaidischot generalis Loasje.

Ihpaschneeks un isdewejs: Ernsts Plates.
Atbildigee redaktori:
Dr. phil. Arnolds Plates. Dr. philos. P. Sàlits.

Дозволено цензурою. — Рига, 16 сентября 1893 г.

Sludinajumi.

Adwokats
D. K. Tombergs,
Rigâ, leelajâ Jumprawu eelâ Nr. 21.
Nunajams:
rihtôs no pulkst. 8 lihdſ 10;
pehzpusd. no pulkſt. 3 lihdſ 5.

Marijas-diakonisu eestahdes slimniza Rigâ,
Scharlotes eelâ Nr. 9.
Slimneeku usnemschana katrâ laikâ.
Ambulanze:
eekschkigâs un **behrnu slimibâs**, pirmdeenâs, treschdeenâs un peektdeenâs no plkst. 1—2.
Kirurgiskâs slimibâs, pirmdeenâs, otrdeenâs, zeturtdeenâs un peektdeenâs no p. 2—3.
Seeweeschu slimibâs, pirmdeenâs un peektdeenâs no plkst. 2—3.
Nervu slimibâs, pirmdeenâs un treschdeenâs no plkst 2—3.
Azu slimibâs, otrdeenâs, zeturtdeenâs un ſestdeenâs no plkst. 2—3.
Auſu slimibâs, otrdeenâs un peektdeenâs no plkst. 1—2.

Labs skrodermeistars
war labu dſihwokli ihſti lehti dabut 2 werſtes no Kurtu dſelſzela ſtazijas, Kalnamuiſchâ, pee Daugawas krasta. War peeteikties katru deenu. Sche ir labs peinas awots.

Stipras darba ſirgs un 1 roſpuſka top lehti pahrdoti Suworowa eelâ Nr. 97, dſihw. 5.

Walmeerâ.
Mahja ar 5 iſtabam un **brangu auglu koku dahrſu** top ſawadu apſtaklu dehl **lehti pahrdota** jeb no janwara ſahkot **iſihreta.** Tuwakas ſinas pee **Dr. Apping.** 2

Twaika malschanas dſirnawas,
kuras tuhlit war ſtrahdat, uſ 2 gangeem, un atrodas uſ Baukas leelzela ſem Semesboliz. Nr. 2, Biſchu muiſchâ, ir **lehti pahrdodamas.** Klahtakas ſinas Peterb. Ahrrigâ, Reweles eelâ Nr. 35, pee mahjas ſaimneeka.

„Roganes" uhdens dſirnawas,
kas ir darbâ, lihdſ ar wiſeem derigumeem, pee Schiſchenas upes, lihdſ ar paſchu ſemi, kas pee tahm peeder, wehrtibâ 7000 rbl., **top pahrdotas** par 3500 rbl. Schaulu aprinkî, Kownas gubernâ, 6 werſtes no Leepajas-Romnu dſelſzela ſtazijas Kurſchani. Japeeteizas Worne ſtazijâ, Kownas gub., pee Ruiko.

Ihſtâs Stihrijas
kahpostu ehweles
ar 3 lihdſ 6 naſcheem, kas iſrahdijuſchâs par koti labâm, dabuja jaunu ſuhtijumu un peedahwâ
Johanes Mitschke,
Kungu eelâ Nr. 11,
tehrauda pretſchu un ſchaujamu rihku noguldîtawa, mahjſaimneezibas un kehka rihku magaſine. 2

Stipri un lehti
teek wiſi preekſchmeti no ſtikla, porzelana fajangſa, mahla, juhrputâm, marmora, malachita, ſilonkaula u. t. t. Peldu eelâ Nr. 17 (21), 2 tr. augſtu **ſakiteti.**

Manâ grahmatu- un bilſchu-drukatawâ, burtu-leetuwê un Latweeſchu grahmatu pahrdotawâ, Rigâ, pee Petera baſnizas, dabujamas ſchahdas grahmatas:

Wiſjaunakâ ahbeze,
apgahdata no E. Plates, jaunâ ortografijâ uſ beeſa papira.
Makſâ 10 kap.

Kreewu ahbeze,
wiſjaunakâ un wiſlehtakâ.
Makſâ 5 kap.

Deutſches A-B-C-Buch,
nebſt einer Ruſſiſchen Fibel.
Makſâ 15 kap.

Aus Leitana dſihwe, darbi un mirſchana.
Makſâ 15 kap.

Behrnu upuri,
jeb
ſkolas dſeeſmu grahmatina.
Saſtahdijis un ar notem weenojis mahzitajs **K. Brandt.**
Makſâ 20 kap.

Patriotiſku dſeeſmu
Wahzelite.
Atwehleta Latweeſchu tautas ſkolâs leetat kâ lidſekli pee Latweeſchu walodas mahzîſchanas.
Salaſijis **Kreewin-Kuiwn Andrejs** (Schleſinu Andrejs).
Makſâ 25 kap.

Ernſts Plates.

No finanzministrijas.

Uſ 1892. g. 13. nowembri Wiſaugſtaki apſtiprinatâ miniſtru komitejas nolehmuma pamata **agrako muſturu** 50 rbl., 25 rbl., 10 rbl., 5 rbl., 3 rbl. un 1 rbl. gabalu **walſts kreditbiletem,** kas iſlaiſtas uſ 1868. g. 13. februara Wiſaugſtakâ ukaſa pamata, kâ ari 25 rbl. gabalu kreditbiletem, kas iſlaiſtas uſ 1880. g. 20. oktobra Wiſaugſtakâ ukaſa pamata, **pahrmainiſchanas beidſamais termins** noteikts

1. majâ 1894. gadâ.

Pehz ſcha termina notezeſchanas agrako muſturu kreditbiletes **pee krona makſaſchanam netiks preti nemtas** un **nebuhs obligatoriſkas leetoſchanai ſtarp priwatperſonam.**

Agrako muſturu kreditbiletem, kuru pahrmainiſchana un leetoſchana nobeidſas ar 1894. g. 1. maju, ir ſchahdas **paſihſchanas ſihmes:**

1) Uſ 1868. g. 13. februara ukaſa pamata iſlaiſtâm:
50 rbl. gabali, ar **Keiſara Petera I.** gihmetni.
25 „ „ „ **Zara Alekſeja Michailowitſcha** gihmetni.
10 „ „ „ **Zara Michaila Feodorowitſcha** gihmetni.
5 „ „ „ **Leelkuſa Dmitrija Donſkoja** gihmetni.
3 „ „ } iſlaiduma gada ſkaitlis eeſpeeſts biletu otrâs
1 „ „ } puſes widû.

2) Uſ 1880. g. 20. oktobra ukaſa pamata iſlaiſteem:
25 rbl. gabaleem — baltas krahſas bez kahdeem iſpuſchkojumeem un ſehgela otrâ puſê.

Augſti zeenitai publikai pagodinos paſinot, ka eſmu **atwehris**

apteeku pretſchu pahrdotawu

Rigâ, Schahlu eelâ Nr. 9 (ſtarp wezo rahtuſi un Daugawas tirgu),

un nemu pretim paſtelleſumus daudſumâ un maſumâ uſ **wiſâm kimikalijam, medizinſkâm ſahlem** un **ſaknem, pahrſeenameem** un **desinfekzijas lidſekleem** preekſch kimikeem, apteekareem un ahrſteem, kâ ari **wiſadâm krahſom, eklam,** koſmetiſkâm un zitâm ruhpneezibâ, amatneezibâ un ſaimneezibâ leetotâm weelam.

Augſtzeenibâ
2 Mag. pharm. **E. Birsmans.**

Jaeger un beedra wihnu pahrdotawa

(dibinata 1816. g.),
leelajâ Grehzineeku (Sinder) eelâ Nr. 30.

Leelâ iſwehlê Kreewijas
un
ahrſemes wihni,
konjaks, rums, araks, ſchampanja u. t. t.

Noliktawas:
Jelgawâ pee **C. Torchiani** (M. Klüſsmann).
Leepajâ pee **J. N. Mamonow.**

Wihnu tirgotawa un ſchampanu fabrika

Universel
Grand Champagne.
sec, demi-sec, doux,
pehz Frantſchu parauga (pudelês ruhdſis) pagatawots no

Ludw. A. Schweinfurtha,
Rigâ, Grehzneeku (Sinder) un Marſtal-eelu ſtuhri.

Pee „Gulbja".

Modes pretſchu pahrdotawa
Rigâ, Kalku eelâ № 37, netahlu no rahtuſcha (blakus manai dſiſu pahrdotawai pee „Gulbja")

Zaur ſcho paſinoju, ka ſcho manu magaſinu apakſchâ un pirmâ ſtahwâ eſmu no jauna pahrbuhwejis un kreetni paplaſchinajis pirzeju labâ, kâ ari pretſchu iſwehle papildinata iſ labakâm fabrikam uſ to wisbagatigako.

It ihpaſchi eewehlu ſekoſchas prezes leelâ daudſumâ un par fabrikas zenu: **Drehbi** kaſchoku apwelkameem, paletoſeem un uſwalkeem. **Drapi, bukſkinu, tuhku, wadmalu** un **puswadmalu. Sehgel-audekli** preekſch kugeem, leelakâm un maſakâm laiwam, kâ ari preekſch eepakaſchanas, **braſiljas** (weſumu ſegus). **Audekli** leelâ iſwehlê, kâ: **Pinijas, Jaroſlawas, Maſkawas** un **Holandijas.**

Turku audekli
no 10 kap. arſchinu un dahrgaki.

Preekſch **eeſwehtiſchanas** un **balles kleitam: bramu, dibitu, kaſchimiru, ripſu, alpaku, zefiru, ſamtu, ſihdu, atlaſu, katunus, kretonus,** kâ ari **lakatus** no ſihda, atlaſa, kaſchimira, **bukſkina** un **wiſadas ſchalles. Wilnas** un **watetus dekus, grihdu dekus, tepikus, gardines, kautſchukoleum, waſku drehbi** preekſch **galdeem** un **preekſchauteem** un **zitas prezes.**

Beſ tam wehl atronas manâ namâ **magaſine preekſch ſeeweeſchu** un **behrnu apgehrbeem,** kâ ari **ſkolenu** un **ofizeeru tuhku** u. t. t.

Wiſas prezes pahrdodu ar galwojumu.

Naudas wehſtules ſuhtamas uſ ſchahdu adreſi: **P. M. Potapow, Rigâ.**

„Mahjas Weeſts".
(Wezakâ awiſe Widſemê.)

Ar nahkamo 1894. gadu „Mahjas Weeſts" uſſahkdams ſawu 39. gadagahjumu, **iſnâks ik treſchdeenas** pahrgroſitâ un paplaſchinatâ weidâ, pee kam makſa paleek ta pati. Pee „Mahjas Weeſa" ari wehl iſnâks **diwi Peelikumi,** weens literariſts **nedelas** un otrs **mehneſcha ſemkopibas peelikums.** „Mahjas Weeſa" nedelas peelikums peegreeſis daudſ leelaku wehribu lihdſ ſchim laikraſtôs wiſai maſ eewehrotâm Latweeſchu nama mahtem un ſeltenem, tâm paſneegdams intereſantus ſtahſtus (ſewiſchki iſ Anglu un Frantſchu literaturam), ſtahſtinus, dſeſolus, domu pehrles, mihklas, katram gada laikam peemehrotus, derigus, labi iſmehginatus ſaimneezibas padomus par daſchadeem zepumeem un wahrijumeem, par uiglabajameem augleem un wiſu, kas ſaimneezibâ eewehrojams; ſewiſchki lauku ſeltenem „Mahjas Weeſa" ned. peelikums grib zaur to buht mihlſch weeſts, ka nefis winâm reiſi mehneſi ſinojumus un padomus lihdſ ar nobildijumeem par modes un tautas apgehrbeem, kâ ari **ſmalkeem roku darbeem.** Iſ wairak eewehrotâs Pariſes modes tiks paſneegti taddi nobildejumi, kas dailaki, peederigaki un par wiſâm leetam nepager daudſ iſdewumu. Sewiſchka wehriba tiks peegreeſta tautas apgehrbam, lai tas pazeltos ihſtâ krahſchuumâ un dailumâ. — **Semkopibas peelikumâ** atkal muhſu ſemkopji atrawis kahroto baribu un pamahzibu par daſchadeem ſwarigeem ſemkopibas jautajeeneem. Semkopibas peelikumâ tiks pafneegti raſſti tikai no labakajeem leetpratejeem, wajadſigôs atgadijeenôs a ſihmejumeem, — kadêl tas, kâ zerams, buhs muhſu ſemkopjeem ihſts draugs un padoma dewejs.

Pats „Mahjas Weeſts" paſneegs wiſpareiſakâs ſinas par ahrſemes politiku, reetruma ſemju daſchadâm kuſtibam un zihnineem, gahdâs par **kodoligeem eewadu raſſteem,** eewehros **teeſu leetas,** dos uſ teeſu leetu jautajeeneem **atbildes** un **padomus,** — un eewehrodams to, ka ſewiſchki **popularſinatuiſki raſſti** jo leelâ mehrâ weizina gara gaiſmas iſplatiſchanos, tas ſawâ ſinatniſkâ nodaļâ pafneegs zik ween eeſpehjams intereſantus, weegli ſaprotamus un turklât ſtingri ſinatniſkus raſſtus iſ daſchadeem ſinibu aroleem — ſewiſchki iſ **dabas ſinatnem.** Tâ ka „Mahjas Weeſa" redakzijai iſdewees ap ſewi ſapulzinat muhſu **wiſlabakos** un **teizamakos ſpehkus** un „Mahjas Weeſts" ar leelako uſſihtibu eewehros tautas daſchadâs wajadſibas un ſtingri aiſſtahwês Latwju tautas labumu, tad „Mahjas Weeſts" gan nedrihkſtetu truhkt neweenâ Latwju ſehtinâ, kurâ jau zik nezik eeſpihdejuſchi gaiſmas ſtari un kurâ jau laudis moduſchees uſ jaunu roſigu dſihwi un gara darbibu.

„Mahjas Weeſa" redaktori:
Dr. phil. Arnolds Plates. Dr. philos. P. Sâlits.

„Mahjas Weeſts" ar abeem peelikumeem makſâ tikai:

Beſ peeſuhtiſchanas:	Ar peeſuhtiſchanu:
par gadu 1 rbl. 75 kap.	par gadu 2 rbl. 75 kap.
„ ½ „ — „ 90 „	„ ½ „ 1 „ 40 „

Beſ peelikumeem:

Beſ peeſuhtiſchanas:	Ar peeſuhtiſchanu:
par gadu 1 rbl. — kap.	par gadu 2 rbl. — kap.
„ ½ „ — „ 55 „	„ ½ „ 1 „ 10 „

Kas apſtellê uſ weenu adreſi deſmit eſkſemplarus, dabû weenpadſmits brihwekſemplaru.

Tâ ka „Mahjas Weeſts" tahli jo tahli iſplatijies daudſ eſkſemplarôs un kâ zerams, wehl jo leelâ mehrâ iſplatiſees, tad tas ſewiſchki noderigs **ſludinajumeem,** kas makſa tikai 8 kap. par ſihku raſſtu rindinu jeb tâs weetu.

Zeen. pag. preekſchneeku, raſſtu wedeju, mahzitaju, ſkolotaju, meſchakungu un muiſchturu kgi teek laipni luhgti, tâpat kâ lihdſ ſchim, ari **turpmak nemt pretim apſtellejumus** uſ „Mahjas Weeſt".

„Mahjas Weeſa" ekſpedizija,
Ernſta Plates drukatawâ un burtu leetuwâ Rigâ, pee Petera baſnizas.

Pirmâ Kreewijas ugunsapdroſchinaſchanas beedriba,
dibinata **1827** Peterburgâ.

Pilnigi eemakſats pamat kapitals **4,000,000** rbl.
Reſerwes kapitali . . . . . **3,000,000** rbl.

General-agents: **R. John Hafferbergs,**
Rigâ, Kungu eelâ Nr. 22.

Manâ grahmatu un bilſchu drukatawâ, Rigâ, pee Petera baſnizas, kâ ari wiſâs zitâs grahmatu pahrdotawâs, dabujama:

Widſemes wezâ un jaunâ
Laika grahmata
1894. gadam.
Makſâ: ne-eeſeeta 5 rbl. 100 gab., eeſeeta 10 kap. gab.
Ernſts Plates.

Rigas Birſchas komitejas
kugneezibas ſkolâ
mahziba eeſahkſees otrdeen, 5. oktobri ſch. g. Skolenee m japeeteizas turpat pee ſkolotaja, kapteina **Bruhns.** 1

Wilhelm Lange,
8, Teatra bulwari 8.
Leelakais
tapetu krahjums
no
eeksch- un ahrſemes ſortem,
peedahwâ leelakâ iſwehlê
par
fabrikas zenam.

Pretubagoſchanas beedribas darba kantoris,
Eekſchrigâ, Jahna eelâ Nr. 10, apakſchâ,

reedahwâ: **meeſas drahnas** (weſcha) preekſch kungeem, dahmam un behrneem, **gultas drahnas, dweelus, apkaklus** (belskinus), **preekſchautus, jakas, darba bluhſas, noſchuhtus ſegus** (dekus), **aditas aubites** un **jakinas** no wilnas un kokwilnas, **ſchuhplu ſegus, maſu behrninu eetinamâs ſoſtas, lakatus, ſwahrkus, kapſekes** un **ſekes.**

Kungu apgehrbi top ſataiſiti un no **plankumeem tihriti** un weſchâ wahrdi eerakſtiti.

Kantoris ir atwêrts ik deenas no plkſt. 9 preekſchp. lihdſ plkſt. 7 wakarâ.

Pudeles,
iſ **Somijas, labakâs ſortes,** kâ:
alus pudeles,
(Rigas, Peterburgas un olas weidâ),
wihna pudeles,
brandwina pudeles,
mineraluhdenu pudeles ꝛc.
pahrdod lehti no krahjuma
A. Mirams.

Ernſta Plates drukatawâ
Rigâ, pee Petera baſnizas,
pagatawo wiſadus drukas darbus kâ:
Eeluhgumus uſ kahſam, kriſtibam,
teatra programas, biletes, iſſinojumus,
wiſitu kartis,
pagaſta walſchu un teeſu blanketes
u. t. t.

Rigas rikſchotaju beedriba.

Zenas weetam (eerehkinot labdaribas nodokſus):
Loſchas, katrâ 4 weetas, **4 rbl. 40 kap.,** weens ſehdeklis **1 rbl. 60 kap.,** tribinu weeta ſem jumta **1 rbl. 10 kap.,** ſehdu weetas **50 kap.,** ſtahwu weetas **20 kap. Skolenu biletes** uſ tribini **60 kap.**

Gases un uhdens wadu eetaiſes. Maſgaſchanâs eetaiſes. Maſgaſchanâs galdus.

Peedahwâ iſ ſawa bagata krahjuma
tehja un **kaſija maſchinas, ſaftes** un **ſupas katlus, kaſerokus** un **tehjas katlus, ſchelêjas** un **kuhku formas** u. t. pr.

Twaika, gases un uhdens krahnus un **wentilus. Steeptas kapara, dſelſs un alwas truhbas** wiſadâ leelumâ, pee tahm peederoſchus **fitingus** un **faſona gabalus** u. t. pr., u. t. pr.

Kloſetus un uhdens nolaiſchanas weetas. Uhdens notezeſchanas wadus iſ mahla, tſchuguna, dſelſs un kapara truhbam.

Печатать разрѣшается. Рига, 17 сентября 1893 г. — Рижскій Полицмейстеръ Подполковникъ Рейхартъ. — Drukats un dabujams pee bilſchu- un grahmatu-drukataja un burtu-lehjeja Ernſta Plates, Rigâ, pee Petera baſnizas.